

Stará Kremnička / lom Kotlište / - Projekt jazero

Zámer podľa zákona 24/2006 Z.z.

I. Základné údaje o navrhovateľovi:

1. Názov:	Obec Stará Kremnička, tel.: 045 / 673 7105
2. Identifikačné číslo:	00 321 010
3. Sídlo:	965 01 Stará Kremnička
4. Oprávnený zástupca navrhovateľa:	Ing. Igor Vankulič, starosta obce mob.: 0910 904 170
5. Kontaktná osoba:	Ing. Pavel Sýkora, CSc, autor. stav. inžinier Projekt Consulta, 960 01 Zvolen, Jesenského 17, tel.: 045/5333076

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti:

1. Názov:	LOM KOTLIŠTE – PROJEKT JAZERO
2. Účel:	Zníženie povodňových prietokov, športový lov rýb a zásobáreň vody
3. Užívateľ:	Obec Stará Kremnička
4. Charakter činnosti:	Vodná stavba zadržiavajúca vodu s viacúčelovým využitím
5. Miesto realizácie navrhovanej činnosti:	Kraj Banská Bystrica, okr. Žiar nad Hronom, k.ú. Stará Kremnička, parc. č.:736/4, 736/1,733
6. Prehľadná situácia M 1:50 000	Pozri kap.VI.1
7. Termíny výstavby a ukončenia činnosti:	začatie výstavby: 07 /2007 koniec výstavby: 10 /2007 ukončenie činnosti: ide o nepretržitú činnosť

8. Stručný opis technického riešenia:

Po ukončení rekultivácie Lomu Kotlište zostala nezrekultivovaná, menej hodnotná plocha kaldery. Najnižšie položená časť kaldery bola a zostala odvodnená potrubím popod masívnu depóniu, ktorá v dolnej časti uzatvára vyťažený priestor. Depónia môže plniť funkciu zemnej hrádze v prípade ak potrubie sa uzatvorí.

Po ľavej strane nad kalderou tečie potok Rudno (miestny názov – inak bezmenný potok). V rámci rekultivácie lomu bol potok prepojený s priestorom kaldery priepustom, čím vznikla možnosť usmerniť prietoky z potoka do kaldery – vlastne do jazera, ktoré po uzavretí potrubia pod depóniou vznikne.

Technické riešenie je nasledovné. Povrch depónie sa upraví miernym nadvýšením, aby sa dosiahla bezpečnosť proti preliatiu depónie vodou pri prietoku storočnej povodne potokom Rudno, lebo väčšia časť objemu povodňovej vlny bude usmernená do jazera. Jestvujúce potrubie DN 800 sa vyplní ílocementovou zmesou, keď predtým sa doňho položilo potrubie DN 110. Vtok do potrubia DN 110 je opatrený vodovodným zasúvadlom v šachte prekrytej hrablicami na najnižšom mieste jazera. Potrubie končí v šachte za depóniou.

V šachte sú umiestnené dve vodovodné zasúvadlá, ktoré umožňujú jazero vyprázdniť, alebo odoberať vodu na hydrant pri poľnej ceste.

Brehy jazera sa nebudú opevňovať. Hladina v jazere bude ustálená a preto na jej nivelete vznikne abrázny zrub, ktorý po cca 4 až 5 rokoch sa prestane prehlbovať a vytvorí sa na ňom hydroterestrické pásмо porastené rastlinami a kríkmi brániacimi ďalšie vymieľanie.

Podrobnejšia technická predstava o riešení – pozri kap.VI, príloha 3,4,5.

9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite:

Potok Rudno pri povodňových prietokoch spôsobuje škody na majetku obce a občanov. Predmetná činnosť zníži storočnú kulmináciu povodňovej vlny z $10,0 \text{ m}^3$ na $6,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (kap. VII Projekt - jazero, 05/2001) Ďalej pre protipožiarne opatrenia je potrebná akumulácia väčšieho množstva vody. V neposlednej miere je žiadúce vytvárať podmienky pre turistický ruch, kde športový lov rýb a príjemný pobyt pri vodnej ploche je jednou z nich.

Pozitíva predmetnej činnosti spočívajú predovšetkým v ochrane časti obce pred škodami spôsobenými prívalmi vody po intenzívnych zrážkach a zvýšení možnosti turistického využitia územia a to všetko pri veľmi nízkych zriaďovacích nákladoch a zlepšení súčasného stavu prostredia. Zlepší sa hydrologický režim potoka Rudno zachytením špičiek vyšších prietokov do jazera a ich postupným a v prípade potreby, aj riadeným vypúšťaním späť do koryta potoka.

Negatíva sa nepredpokladajú, mimo znečisťovania k vode priľahlej časti jazera nedisciplinovanými návštevníkmi, pretože sa dá očakávať v letnej dovolenkovej sezóne väčší pohyb na brehoch novovzniknutej vodnej plochy už aj preto, lebo takáto v širšom okolí absentuje.

10.Celkové náklady:

Projektová a predprojektová príprava a nevyhnutné prieskumy:	30 000,-Sk
Náklady na realizáciu stavby vrátane DPH:	1 256 000,-Sk

11. Zoznam dotknutých obcí:	Obec Stará Kremnička
12. Dotknutý samosprávny kraj:	Banská Bystrica
13. Dotknuté orgány:	V konaní Starú Kremničku zastupujúca obec
14. Povoľujúci orgán:	ObÚ životného prostredia v Banskej Štiavnici. Stále pracovisko v Žiari nad Hronom
15. Rezortný orgán:	Ministerstvo životného prostredia SR
16. Druh požadov. povolenia činnosti:	Stavebné povolenie, MP vodnej stavby
17. Vyjadrenie pri činnosti presahujúcej hranice štátu v tomto prípade je bezpredmetné.	

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia:

1. Charakteristika prírodného prostredia:

Horninové prostredie:

Z geologického hľadiska sa predmetná činnosť bude nachádzať v okrajovej časti Žiarskej kotliny, ktorú tvoria výbežky Kremnických vrchov (odd. Jastrabská vrchovina). Podložie je budované vulkanickými horninami andezitmi, prípadne ryolitmi, pomiestne kvarcitmi a tufitickými pieskovecami. Opustený lom Kotlište kde je činnosť situovaná, je pozostatok po ťažbe kvarcitov. Depónia bola nasýpaná zo skrývky ložiska a je zložená prevážne z ílovitých zemín. Širšie okolie je tvorené prevážne deluviálnymi svahovými štrkovitými hlinami relatívne s nepatrným pohybom podzemnej vody.

Z hľadiska seizmicity záujmové územie leží v zdrojovej oblasti seizického rizika 4 s hodnotou základného seizmického zrýchlenia $a_T = 0,3 \text{ m.s}^{-2}$. Seizmická aktivita záujmového územia je $6-7^\circ$ (MSK – 64).

Povrchové a podzemné vody.

Potok Rudno v mieste prepojenia s jazerom má plochu povodia $1,77 \text{ km}^2$. Priemerný ročný prietok je 24 l/s . Maximálny prietok z celej plochy povodia, ktorý je v interaktívnom vzťahu k jazeru je $10,0 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$. Objem storočnej povodne je $55\,000 \text{ m}^3$. Potok Rudno ústi do Kremnického potoka, ktorý je prítokom Hrona, v rkm 2,0.

Hladina podzemných vôd v záujmovej oblasti je rozdielne ustálená v závislosti na konfigurácii terénu, horninovom podloží a výskyte zrážok . Pohybuje sa v priemere od 1,0 m do 20,0 m. Výdatnosť zdrojov podzemnej vody je nízka. Kaldera lomu drénuje priľahlé okolie a nažiadúco znižuje hladinu podzemnej vody.

Klíma a ovzdušie.

Priemerná ročná teplota je	8,3 °C
Priemerný ročný úhrn zrážok je	701 mm

Ovzdušie je znečistené činnosťou Závodov SNP, Slovalko a energetickým hospodárstvom v Žiari n/Hronom. Z hľadiska predmetnej činnosti údaje o znečistení ovzdušia sú irelevantné.

Rastlinstvo a živočíšstvo.

Vegetačný pokryv spádového územia k jazeru predstavujú biotopy s nelesnou vegetáciou lúčneho typu. Lesná vegetácia je zastúpená priamo na svahu po ľavej strane potoka Rudno a v hornej časti spádového územia. Na dne kaldery dominuje hydrofílna vegetácia močiarného typu a poniže depónie sa vyskytujú brehovité porasty potoka prevážne jemnej lepkavej

V záujmovom území sa uplatňujú zoocenózy lúčnych biotopov a poľnohospodárskej pôdy, nelesnej stromovitej a krovinej vegetácie, čiastkovo dotknuté biotopmi ľudských sídiel a lesných ekosystémov.

V širšom okruhu sledovaného územia sa vyskytuje pomerene veľké množstvo živočíšnych druhov, hlavne bezstavovcov, drobných cicavcov, vtákov a poľovnej zveri. Ich podrobná evidencia zatiaľ nie je spracovaná a nateraz v rámci tohoto materiálu nie je ju možné predložiť. Priamo na lokalite stále sídla majú drobné cicavce a niektoré vtáky.

Vzácne druhy zoo a fytofauny sa v lokalite jazera a jeho okolí neevidujú.

2. Krajina, stabilita, ochrana, scenéria.

Reliéf.

Reliéf okolia obce Stará Kremnička má nesymetrický tvar údolnej nivy vyvolaný eróznou činnosťou Kremnického potoka orientovanou smerom na východ. Z uvedeného dôvodu je východný svah údolia strmší cca 26°oproti miernejšiemu západnému svahu pri orientácii toku sever – juh. Na západnom svahu je situovaný lom Kotlište, v ktorom sa navrhovaná činnosť bude vykonávať.

Štruktúra záujmového územia.

Dominantným prvkom záujmového územia je poľnohospodársky využívaná pôda na svahoch údolia západne od obce a lesným porastom na svahoch východne od obce, obidvoje doplnené sprievodnou zeleňou biokoridoru Kremnického potoka.

Navrhovaná činnosť nemá priamy vplyv na poľnohospodárstvo a preto fenologické údaje sa javia pre potreby tohto zámeru irelevantné.

Stabilita záujmovej oblasti.

Podľa MÚSES v k.ú. Stará Kremnička prevládajú areály s veľmi nízkym negatívnym vplyvom na ekologickú stabilitu krajiny vcelku 65,6 %. Plošne, centrálnu časť územia západne a severne od obce, kde sa nachádza aj lom Kotlište, zaberá krajina s nízkou ekologickou stabilitou (21,1 % z celkovej plochy), pričom ale samotný zrekultivovaný lom Kotlište sa vyznačuje prvkami s veľmi nízkym negatívnym vplyvom na ekologickú stabilitu.

Lokalita lom Kotlište nebola zakotvená v návrhu ÚSES k.ú. Stará Kremnička ako biocentrum miestneho významu..

Ochrana.

Vzťah lokality kde sa predmetná činnosť bude vykonávať k osobitnej ochrane územia podľa zákona 543/2002 Z.z. v úplnom znení nie je legislatívne podchytený. Širšie okolie predmetnej činnosti nepatrí do sústavy chránených vtáčích území Natura 2000. Lom Kotlište sa nenachádza na území ochrany prírody a krajiny a ani v jej ochrannom pásme podľa §§ 12,13,14,15,16,17, 18, 19,21,22,23,25 Zákona.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty.

Obec Stará Kremnička má 1075 obyvateľov z toho rómov je 136.. Miera nezamestnanosti je v lete cca 17 % v zime cca 24%. Väčšina práceschopných obyvateľov má zamestnanie mimo vlastnej obce.

Obec má vodovod. Prevážna časť obce je odkanalizovaná do ČOV.

Obec pôvodne mala banícku minulosť (16 – 18 stor.). Novodobá ťažba kvarcitov skončila cca pred 18 rokmi. Ešte je činná povrchová ťažba tufitických pieskov v blízkosti lomu Kotlište.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia.

Sledovaná činnosť mimo ochranu pred povodňami časti obce a jej obyvateľov sa len nepatrne dotýka kvality životného prostredia ostatných obyvateľov obce. Preto sa obmedzíme len na globálne konštatovania:

- stresové faktory priemyslu a dopravy - nie sú
- stresové faktory súvisiace s poľnohospodárstvom, lesníctvom a vodným hospodárstvom sú celkove minimálne, ale v oblasti dostatku povrchových vôd (vodné hladiny, nádrže, rybníky nedosahujú ideálny stav.
- stresové faktory súvisiace s rekreáciou - nie sú
- stresové faktory súvisiace s osídlením - nie sú
- pitná voda je z vodovodu
- prevažná časť obce je odkanalizovaná a má ČOV
- zdravotný stav obyvateľstva zodpovedá okresnému priemeru, kde sa zaznamenáva zvýšený podiel chorobnosti dýchacieho ústrojenstva dôsledkom dlhodobého vplyvu znečisteného ovzdušia v Žiarskej kotline

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie:

1. Požiadavky na vstupy.

Zriadenie predmetnej činnosti má minimálne nároky na vstupy. Nie je potrebné budovať inžinierske siete a dodávať žiadnu formu energie pre zabezpečenie sledovanej činnosti. Nevzniknú nároky na výstavbu prístupovej cesty ani počas stavby, nakoľko zemina pre stavbu nadsadenej hrádzky na temäni masívnej depónie sa získa z prebytku zeminy, ktorá sa nepoužila na technickú rekultiváciu lomu. Údržba a prevádzka zariadení / prepážka , priepust, brehy jazera, koncová šachta / si vyžiada cca 4 – 6 pracovných dní do roka.

2. Údaj o výstupoch.

Predmetná činnosť má nevýrobný charakter. Očakávajú sa len, minimálne odpady civilizačného procesu. Pri zachytávaní povodňových prietokov sa v jazere budú usadzovať

sedimenty a to splaveniny a plaveniny. Vzhľadom na priestorové parametre jazera nepredpokladá sa čistiť sedimenty z jeho akumuláčného priestoru vôbec.

Materiálne výstupy vo forme tržby za športovo ulovené ryby budú prínosom do obce. Predbežne sa neuvažuje s podnikateľským využitím novovzniknutého vodného potenciálu.

Z jazera bude možné odoberať úžitkovú vodu. V súčasnosti tento výstup nemožno kvantifikovať.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Priaznivé vplyvy na životné prostredie sa prejavujú v ochránení časti obce pred záplavami spôsobenými prívalovými vodami potoka Rudno.

Vzniknutá vodná plocha zmierni vyhranené výškové zónovane zrekultivovaného lomu a nesporne prispeje k estetickému vzhľadu prírodného prostredia a tým aj kvality životného prostredia obyvateľov obce Stará Kremnička..

4. Hodnotenie zdravotných rizík.

Vplyv navrhovanej činnosti nemá nepriaznivý dosah na zdravotný stav obyvateľstva. Naopak, vylúčením záplav sa zabráni nežiadúcim nánosom blata, ílu a iných naplavenín na ploche časti intravilánu obce, ktorá povodňami býva dotknutá a tým možnosti vzniku infekcie.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.

Záujmová lokalita sa nedotýka chránených území. Predmetná činnosť nemá dosah na zhoršenie prírodného prostredia v širšom okolí.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti v čase a priestore.

Z časového hľadiska ochrana pred povodňami sa uplatní okamžite po uzavretí jestvujúceho potrubia pod depóniou. V priebehu 2 – 3 rokov po zarybnení jazera bude možný športový lov rýb. Predpokladá sa nasledovná skladba rybej osádky: pstruh jazerný, karas, kapor, štika, belica a jalec.

7. Predpokladaný vplyv presahujúci štátne hranice – nie je.

8. Vyvolané súvislosti.

Predmetná činnosť nevyvolá žiadne predvídateľné súvislosti

9. Ďalšie možné riziká.

Ako pri každej vodnej ploche vzniká nebezpečie straty na živote utopením.

Je vylúčená možnosť porušenia stability masívnej depónie pod tlakom vody jazera ako celku.

Môžu sa vyskytnúť priesaky okolo, alebo vo vnútri utesneného jestvujúceho potrubia popod depóniu. Tieto možno zlikvidovať injektovaním cez rúrku zavedenú do potrubia cez jestvujúcu kontrolnú šachtu.

Taktiež sa môžu prejavíť priesaky v horninovom prostredí po pravej strane depónie, kde sú uložené vrstvy kvarcitov. Vzhľadom na dĺžku priesakovej cesty je deštrukcia vzdušného svahu vylúčená.

Na vzdušnom svahu na zavlhnutých miestach sa môžu pomiestne ušmyknúť menšie plošky do hĺbky premrznutej zeminy.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti:

Nie je potrebné prijať osobitné opatrenia.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala.

Ak by sa činnosť nerealizovala zostane dno kaldery lomu nezrekultivované, sčasti zamokrené a sčasti pokryté balvanmi vyťažených kvarcitov. Navyše do tohoto priestoru sa nekontrolovane a nedovolené vozia odpady.

12. Posúdenie súladu činností s územno-plánovacou dokumentáciou .

Územnoplánovacia dokumentácia nie je vypracovaná. Jazero je navrhnuté v extraviláne vo vzdialenosti cca 300 m od rodinnej zástavby a 200m od priemyselného objektu .

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením problémov.

Ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie vzhľadom na druh navrhovanej činnosti a minimálny zásah do prírodného prostredia, ako aj mieru závažnosti problematiky nepovažujeme za potrebné definovať.

V. Porovnanie variantov činnosti.

Predmetná činnosť okrem nulového variantu sa sledovala len v jednej variante. Navrhovateľ požiadal o upustenie o viac variantného riešenia z titulu jednoznačnosti navrhovanej činnosti v danej lokalite.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia k údajom podľa bodov II. a III.

Pozri zoznam príloh na titulnom liste.

VII. Doplňujúce informácie k Zámeru:

1. Zoznam dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre Zámer a zoznam hlavných použitých podkladov:
  - Rekultivácia lomu Kotlište, projekt pre stavebné povolenie, Projekt Consulta, 04/2001
  - Štúdia Projekt - jazero, Projekt Consulta, 05/2001, obsahuje hydrotechnické výpočty
  - Lom Kotlište – Projekt Jazero, projekt pre stavebné povolenie, Projekt Consulta, Zvolen, 09/2006
  - Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES) v k.ú. Stará Kremnička, vypracoval GEOINFO – RNDr Peter Tremboš, Piešťany 12/97
2. Zoznam vyžiadaných vyjadrení a stanovísk: nie sú.
3. Ďalšie doplňujúce informácie: nie sú

VIII. Miesto a dátum vypracovania Zámeru:

Vo Zvolene: 02/2007

IX. Potvrdenie správnosti údajov:

1. Spracovateľ Zámeru:

Ing. Pavel Sýkora, CSc, autor.stav.inžinier
Jesenského 17, 96001 Zvolen, tel.fax. 045/5333076

2. Potvrdenie správnosti údajov:

OBSAH SPRÁVY

<i>I. Základné údaje o navrhovateľovi</i>	<i>1</i>
<i>II. Základné údaje o navrhovanej činnosti</i>	<i>1</i>
<i>III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia</i>	<i>3</i>
1. Charakteristika prírodného prostredia	3
2. Krajina, stabilita, ochrana, scenéria	4
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno-histor. hodnoty	5
4. Súčasný stav kvality životného prostredia	5
<i>IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie</i>	<i>5</i>
1. Požiadavky na vstupy	5
2. Údaje o výstupoch	5
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na ŽP	5
4. Hodnotenie zdravotných rizík	5
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	6
6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľad. ich významnosti v čase a priestore	6
7. Predpokladaný vplyv presahujúci štátne hranice	6
8. Vyvolané súvislosti	6
9. Ďalšie možné riziká	6
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti	6
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala	6
12. Posúdenie súladu s územnoplánovacou dokumentáciou	7
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením problémov	7
<i>V. Porovnanie variantov činnosti</i>	<i>7</i>
<i>VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia k údajom podľa bodov II. a III. Pozri zoznam na titulnom liste</i>	<i>8</i>
<i>VII. Doplnujúce informácie k Zámeru</i>	<i>8</i>
1. Zoznam dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre Zámer a zoznam podkladov	8
2. Zoznam vyžiadaných vyjadrení	8
3. Ďalšie informácie	8
<i>VIII. Miesto a dátum vypracovania Zámeru</i>	<i>8</i>
<i>IX. Potvrdenie správnosti údajov</i>	<i>8</i>

STARÁ KREMNIČKA

LOM KOTLIŠTE – PROJEKT JAZERO

Z Á M E R

podľa zákona 24/2006 Z.z.

Zoznam príloh:

Správa Zámeru

Mapová a iná dokumentácia

- VI.1 Orientačná situácia M 1:50 000
- VI.2 Kópia katastrálnej mapy
- VI.3 Situácia M 1:500 / zmenšené /
- VI.4 Rezy prepážkou, priepustom a úpravou depónie
- VI.5 Pozdĺžny profil jestvujúceho potrubia a šachty
- VI.6 Hydrologické údaje SHMÚ
- VI.7 Graf transformácie povodne

Navrhovateľ:
Obec Stará Kremnička

STARÁ KREMNIČKA
LOM KOTLIŠTE – PROJEKT JAZERO

Z Á M E R

podľa zákona 24/2006 Z.z.

S P R Á V A   Z Á M E R U

Navrhovateľ: obec Stará Kremnička
Vypracoval: Projekt Consulta Zvolen
02/2007

